

man bortfølger af Præstegaardsjorderne, vil komme til at see, at man i det Hele og navnlig i Sylland har beregnet Hjemmeindtægten for høit. Paa den anden Side skal jeg heller ikke lade ude af Betragtning, at Kongerigets Finantser ville indirekte i Tidens Løb erholde nogen Lettelse, idet de Pensionsbeløb, der nu af Fællesfinantserne udbetales til kongerigske Geistlige efterhaanden ved Dødsfald ville svinde ind, nye Pensionsbeløb ville ikke tilkomme, idet Lønningsfondet vil overtage alle de nye Pensioner; paa den Maade vil altsaa, som bemærket, Kongerigets Finantser erholde nogen Lettelse; jeg troer, at Maximum af det Beløb, hvorom der i denne Henseende er Spørgsmaal, er mellem 30 og 40,000 Rbd. Hvad jeg har opstillet her, er ganske vist en løselig Kalkule, det er imidlertid en saa nøjagtig Kalkule, som jeg troer, det er muligt at gjøre efter de os forelagte Meddelelser. Resultatet af denne Kalkule er for mit Vedkommende, at jeg, om jeg end naturligvis vil stemme for Lovforslagets Overgang til anden Behandling, dog til Slutningen ikke vil kunne give det min Stemme i den Skikkelse, hvori det nu foreligger; jeg vil ikke kunne give det min Stemme, saalænge der ikke fra Regjeringens Side foreligger Oplysninger, som paa en meget bestemt Maade sætte os istand til i Virkeligheden at oversee Sagens finantzielle Betydning.

Jeg skal nu vende mig til nogle af de enkelte Punkter, som have været under Overveielse. Spørgsmaalet, om hem der er Tiende-eier, skal jeg i sin Heelhed ikke gaae ind paa at drøfte; fra den ene Side siges der, at Staten er Tiende-eier, medens det fra den anden Side paastaaes, at Kirken er Tiende-eier, men det forekommer mig rigtignok, at man derved glemmer en Faktor i Tienden, som man ikke skal ubelade. Det synes mig nemlig klart, naar man seer tilbage paa, hvorledes Tienden er fremstaaet, at dens Bestemmelse har været for den enkelte Lokalitet at afholde de til dens aandelige Formaal nødvendige Udgifter; derfor er det ialtsald for mig særdeles betænkeligt saaledes med et Pennestrøg at løsne Tienden fra det Sted, hvor den ydes. Jeg siger, at dette har for mig en særdeles stor Betydning, og jeg faaer endnu større Betænkelighed

derved, naar man ligefrem vil inddrage Tienden i Statskassen, idet man derved gjør det muligt at anvende Tienden paa en anden Maade, end den egentlig maa antages at være bestemt til. Jeg kan derimod ikke forstaae, hvorledes de Herrer, hvis Ansæelse er, at Tienden ligefrem uden nogenformøst Indskrænkning forterer under Statens Dispositionsret, kunne undlade med begge Hænder at gribe til at faae den opstillet i Finantsloven som et særligt Fond. Lad os dog see, hvad der er skeet med disse særegne Fonds. Tager vi i ringeste Maade i Betænkning — lad os see hen til Sorø Akademi — naar vi have bestemt de Udgifter, som en Institution maa gjøre, da at anvende det Overskud, den giver, som vi ville. Men hvorfor vil da den ærede Rigsdagsmand (Tscherning) ikke modtage den overordentlige Forekommenhed, Kultusministeren viste ham ved at ville opstille Tienden som et særligt Fond. Derfor han gif ind derpaa, saa fik han jo samme Dispositionsret over den som over de andre særlige Fonds. Naar vi her i Rigsdagen faae den fuldkomne Dispositionsret over de Midler, som ere indenfor de særegne Fonds, er det dog et Skin, at de faae som et særligt Fond (Tscherning: Saa skal det ikke staae der!) Jeg kan meget godt forstaae, at Foll, som sigte: Vi ville kun have en Ting, naar vi faae den i sin fulde Udfrækning og saaledes, som vi efter vor Individualitet ansee for bedst, at de sigte: Nei! vi ville ikke have det Fond, vi ville have Tienden heel og holden! Men jeg kan ikke forstaae, at praktiske Politikere ikke ville tage den Haand, som man rækker dem. Et andet Punkt, som de fleste Talere have omtalt, er Spørgsmaalet om Offer og Akcidenter. Jeg helber til deres Side, som ønske dem ganske frie. Jeg troer ikke med den ærede Kultusminister, at der vilde være nogen syndelig Fare derved. Skulde der ogsaa fremkomme nogen Nedgang i disse Indtægter, saa troer jeg dog, at den aandelige Gevinst vil blive saa stor, at man nok kan oversee det materielle Tab. Derimod maa jeg bestemt modsætte mig, at de efter Kommunalbestyrelsens Billie skulle kunne afløses. Hvem vil lide derved? Netop alle de smaa Idere. Derfor Offer og Akcidenter afløses med de Beløb, som de nu udgjøre, saa vil den Velhavendes Gave,